

[Log ind](#)[Annoncering](#)[Om Modkraft](#)[Stillinger på ModkraftKlub](#)[MedkraftPrivatlivspolitik](#)[Skrivevejledning](#)[Kontakt](#)[Bliv bruger](#) **Annonce**

MODKRAFTS REDAKTION ER PÅ SOMMERFERIE

I juli måned holder redaktionen ferie, og nyheds- og baggrundssektionen er i dvale, indtil august, hvor vi igen er tilbage. Savner du os, så bliver blogsene opdateret, som de plejer, ligesom vores Facebook fortsætter i en sommerversion hele måneden.

MODKRAFT

[Modkraft](#)

[Steen Gottlieb](#)

14

[Enhedslistens strategi ... er nationalistisk, og partiet er derved afmægtigt parkeret i en blindgyde](#)

[Liv Rolf Mertz](#)

[Gæsteblogger Lene Tymoshenko rapporterer: Det venstreradikale husprojekt Rigaer94 i Berlin-Friedrichshain er fortsat under belejring af politiet.](#)

[MNyheder](#)[Debat & Blogs](#)[Magasin](#)[Foto](#)[Kalender](#)[Biblioteket](#)

[Kontradoxa](#) Baggrund, analyse og kronikker

Boganmeldelse

21. marts 2016 - 22:30

Selvbiografi er et opgør med skammen

Udsnit af forsiden på Aydin Soies selvbiografi »Forsoning«.

Sociologen og forfatteren Aydin Soeis bog »Forsoning« lægger sig ind i rækken af selvbiografier, der vil tage et faderopgør og skrive en personlig historie ind i Danmarkshistorien. Bogen belyser samtidig, hvordan vilkår i det danske samfund kan have store konsekvenser.

1

Like

- [print](#)
- [facebook](#)
- [twitter](#)
- [rss](#)
- [Medkraft](#)

Af Maria Nielsen

Aydin Soeis selvbiografi, *Forsoning*, er både et faderopgør og et opgør med forfatterens egen historie.

Den er Aydin Soeis forsøg på at ryste skam og skyld af sig. Et forsøg på at tage et nødvendigt opgør med sin historie og sin arv skrevet til sønnen Adam, der i løbet af bogen fylder sit andet år. Et forsøg på at gøre det muligt for Adam at være det barn, Aydin Soei aldrig selv fik lov at være.

Aydin Soei ønsker med *Forsoning* endelig at forsone sig med sin historie og sin far.

Aydin Soei er selv blevet far og forstår pludselig nødvendigheden af at fralægge sig skyld og skam, at skabe en bedre verden for sig selv og for sin søn og for endelig at fortælle sin historie, som endnu ikke er blevet fortalt i sin nøgenhed til nogen.

Med god grund: Aydin Soeis historie er både enestående og tankevækkende, men også banal og i sin banalitet rystende.

Flugten til Danmark

Historien begynder i et Iran, der er under omvæltning. Det er i et sydende politisk klima, at Aydins forældre møder hinanden i 1970'erne. De er begge kommunister og af den tro, at revolutionen er nær.

Amin, Aydins far, er grundet sin families økonomiske situation blevet nødt til at tage et arbejde, hvorfor han aldrig færdiggør skolen, mens Farideh, Aydins mor, færdiggør først gymnasiet og senere, med støtte fra Amins familie, påbegynder universitetet.

Da begivenhedernes gang forråder Amins og Faridehs håb for Irans fremtid, ser de sig nødsaget til at flygte først til Sovjetunionen og senere til Danmark.

At det bliver Danmark er et tilfælde, som skyldes de dengang korte sagsbehandlingstider for tildeling af asyl og familiesammenføring.

Bymurens grænser

I Danmark får familien tildelt en lejlighed i Avedøre, og bebyggelsen Bymuren bliver på godt og ondt fundamentet for deres videre liv.

Her skal de møde et kommunalt system, som er forudindtaget, kæmpe sig til en plads i et samfund, som intet forventer af dem og presse sig stædigt ind i sprækkerne af et arrogant uddannelsessystem, der ikke godkender uddannelser fra Iran og overlader de mange uden formelle uddannelsesbeviser til sig selv.

Her skal familien møde stigmatisering, men også fællesskab; omsorg og kærlighed, men også berøringsangst og apati; stolthed, men også menneskelige sammenbrud, og venskaber, men også afstandtagen og racisme.

Tilfældige tæsk

Forsonings omdrejningspunkt er Aydin og Farideh, søn og mor, som hver især fortæller dels om flugten til og livet i Danmark, og dels fortæller om livet med Amin.

Begge dele er modigt, ærligt og særdeles rørende fortalt og fungerer især godt, når deres stemmer får lov at supplere hinanden.

F.eks. når Aydin fortæller om de tæsk, han fik af sin far på et badeværelsesgulv, og om hvordan han nægtede at græde, hvordan hans fars tæsk derfor blev mere indædt, og hvordan han mentalt forsvandt ud af smerten og rummet.

Farideh supplerer med sin fortælling om, hvordan hun desperat løb op og ned ad trappen for at standse vanviddet, men var magtesløs og ude af stand til at redde sin søn.

Eller når Aydin og Farideh skiftesvist fortæller om faderens bersærkerang i deres lille rækkehus, hvor Amin smadrer alt i forsøget på ikke at tæske Aydin, og Farideh fortæller, at hun sendte Aydin ud for at ringe efter politiet og så stiller spørgsmålet: Men det gjorde du ikke, vel?

Og Aydin supplerer med sin egen fortælling om, hvordan han perpleks løb frem og tilbage mellem telefonboksen og huset, fordi han ikke kendte nummeret til politiet og derfor til sidst besluttede sig for at prøve at redde sin mor.

Når alt er overlevelse

Forsoning er en beretning om vold, psykisk sygdom og alkoholmisbrug. Om Amins mord på en far til en af Aydin Soeis klassekammerater og en efterfølgende udvisning. Om et liv ude af kontrol og dets konsekvenser for alle omkring og gennem generationer.

Amin er en far, der ønsker det bedste for sin familie, men ikke formår at skabe et hjem, hvor man er tryk og kærlig, og hvor man som barn kan få lov at være netop det: et barn, der kan lege og være ubekymret. Hvor livet er på trods og overlevelse en del af hverdagen.

Angsten for at videregive det til sin søn og behovet for forsoning får Aydin Soei til at skrive denne bog til sin søn, og derfor brydes de barske afsnit også op af Aydin Soeis rørende breve til hans søn Adam.

Her skriver Aydin Soei med ærlighed om den svære kærlighed, der skifter udseende. Om værdier og behov, der forandres og om tvivl, der tager over i relationen til Adams mor.

Og kærligheden til Adam og aleneheden som eneforælder vises i et fint billede af Aydin Soei, som indser nødvendigheden af at skide for åben dør, fordi Adams behov for opmærksomhed ikke skeler til faderens behov for at gå på toilettet i fred.

Politisk virkelighed og paranoia

I *Forsoning* fortæller Aydin Soei om, at faderen Amin er voldelig og stærkt paranoid, hvilket er noget der først sættes prædikat på, da Amin bliver mentalundersøgt i forbindelse med mordet begået mod faren til Aydin Soeis klassekammerat.

Det interessante er, at det ikke på noget tidspunkt op til dette fatale øjeblik har været overvejet, om faderens ageren kunne skyldes andet end det umiddelbart forklarlige.

Når man stiller en psykisk diagnose, stilles den ud fra vedkommendes funktionalitet i hverdagen: Er vedkommende i stand til at opfylde sine forpligtelser i det liv vedkommende fører?

Det er i tilfældet Amin interessant af to grunde:

Den ene er Amins rolle som tidligere politisk aktiv under et stærkt repressivt system og herefter som politisk forfulgt flygtning. Den anden er Amins efterfølgende status som ufaglært flygtning.

I rollen som politisk aktiv og forfulgt giver det særdeles god mening at være paranoid: Der er ingen grund til at antaste Amins antagelser om, at han skulle være forfulgt, at der skulle blive holdt øje med ham, og at både han og familien er i fare.

Ikke at være paranoid ville i det tilfælde være det samme som at være tåbeligt naiv.

Da Amin ankommer til Danmark, følger paranoia med, men det samme gør den politiske virkelighed fra Iran også.

Udgangspunktet for flugten fra Iran er, at eksilet er midlertidigt. Forståelsen er, at præstestyret snart vil falde, og derfor er der ingen grund til at lægge politiske kampe og stridigheder bag sig. Tværtimod. Kampen for det bedre Iran fortsætter fra eksilet, venner og fjender består, og paranoiaens plads er derfor fortsat berettiget og velbegrundet i Amins livsførelse.

Som en del af et politisk miljø giver det stof til eftertanke.

Stigmatisering

Den anden grund til, at Amins paranoia kan få lov at bestå, skal ses i sammenhæng med Amins rolle i det danske samfund.

Amin er jo bare endnu en flygtning, som kommunen ikke ved, hvad den skal stille op med. Amin kan ikke bruges af samfundet, og når en person ikke kan bruges, er der ingen funktioner denne skal varetage, og dermed heller ingen grund til at vurdere vedkommendes funktionsevne.

Amin er stigmatiseret som uanvendelig i det danske samfund, og bliver som sådan kasseret som menneske.

Amins paranoia får altså lov til at bestå, fordi Amin er en del af en politisk bevægelse, og fordi han ikke har en plads i det danske samfund.

Det forløsende mord

Amin bliver som menneske mere og mere forpint, og det har store konsekvenser for familien, og især for Aydin, der oplever en stadigt mere utilregnelig far.

Han tillægger sig som konsekvens af det en konstant årvågenhed i forhold til de mindste adfærdssændringer hos faderen. Han ved aldrig, hvornår han vil få tæsk.

En dag får moderen endelig nok, og i en sommerferie flytter hun og de to børn på krisecenter. I det samme de er flyttet ind, tillader Aydin sig selv at være barn igen.

To gange flytter familien på krisecenter, men hver gang formår faderen at finde dem og presse sig tilbage.

Til sidst er håbet om et bedre liv og tiltroen til moderen som Aydins beskytter forsvundet. Tilbage er kun håbet om at blive så stor, at Aydin selv kan tæske faderen og dermed blive af med ham for altid.

Faderen kommer Aydins ønske i forkøbet, da han slår en anden mand ihjel og ender i fængsel og derefter med udvisning.

Endelig kan familien trække vejret frit. Det er reaktionen. Så voldsomt er deres helvede på jord, at faderens gerning bringer lettelse fremfor fortvivelse. Endelig kan de blive mennesker.

Livsvilkår og valg

Forsoning er ikke kun historien om en faders mord, men også om hvordan det er at være flygtning i Danmark.

Det er interessant at se, hvordan Aydins to forældre håndterer deres nye livssituation vidt forskelligt.

Hvor moderen stædigt vælger at tage en uddannelse på trods af, at hun som bachelor i fysik fra Iran skal starte med at tage en folkeskoleeksamen, vælger faderen at fortsætte sit politiske virke samt blive autodidakt instrumentbygger.

Årsagen til, at de klarer sig så forskelligt, skal måske findes i deres vilkår: Faderen mister alt, hvad han har været, har kæmpet for og troet på, mens moderen fortsætter en drøm om at tage en uddannelse, uanset hvor meningsløst det kan tage sig ud.

Moderens styrke er forbilledlig og respekten for hendes formåen og stædighed kun voksende gennem *Forsoning*, mens det modsatte gør sig gældende for faderen, der primært appelerer til læserens medlidenhed og frustration over dårlige valg og manglende ansvarlighed, samt en forløsende lettelse, da han endelig bliver fjernet fra familien.

At være et stort nok menneske

Aydin Soei fortæller sin historien indlevende, men jeg kan som anmelder ikke lade være med at sidde tilbage med en rivende fornemmelse af uforløst nysgerrighed og spørgsmål, jeg ønsker besvaret, fordi Aydin Soei bringer væsentlige konflikter og refleksioner på banen, som han ikke besvarer eller går dybere ind i.

Hvad der kendetegner *Forsoning* er, at der er mere rum for fortælling end for de refleksioner, som begivenhederne må have ført med sig.

To spørgsmål får i bogen desværre lov til at blafre ubesvarede, nemlig hvordan det er for lille Aydin at opleve sin far, der på grund af medicinering er faldet til ro, og hvordan det er som søn at være vidne til sin mors tomhed og resignation, da faderen flytter ind i deres liv igen.

For at tage det sidste først kan man som læser fornemme, at man her nærmer sig kernen af problematikken, da moderen konstaterer, at hun er bange for tomheden, hvis faderen ikke længere er en del af deres liv.

Den angst for tomhed må være grundlæggende i relationen til en voldelig partner, men der samles ikke op eller reflekteres yderligere over det udsagn. Det får lov til at stå alene og tomt. Desværre.

Også spørgsmålet om faderens medicinering er interessant, for hele Aydins opvækst har været et helvede, netop på grund af faderens voldelige adfærd.

Den ser ud til at forsvinde med medicineringen. Den eneste refleksion over den kendsgerning er Aydin, der spørger, om alt det mon kunne være undgået, hvis faderen blot var blevet medicineret tidligere.

Dybere går refleksionen ikke. Det er frustrerende, fordi jeg så gerne vil vide, hvad det gør ved Aydin. Har al hans angst og frygt, al volden og skammen og sorgen virkelig været så meningsløs? Kunne det alt sammen være undgået, hvis hans far havde fået nogle piller?

Den meningsløshed, der ligger under den kendsgerning, går Aydin Soei ikke ind i. Han registrerer det og lader det så ligge.

Hvor ligger forsoningen

Her melder sig så spørgsmålet om, hvori forsoningen egentlig ligger?

Jeg fornemmer nemlig ikke, at Aydin Soei er forsonet med sin vrede mod faderen, men snarere er resigneret følelsesmæssigt.

Handler forsoningen så om Aydin Soeis forsoning med sin egen skam over faderens handlinger og at turde at fralægge sig ansvaret for disse?

Eller handler forsoningen derimod om Aydin Soeis ønske om at forsone sig med sin historie?

Det står desværre ikke helt klart.

Det større menneske

Aydin Soei reflekterer flere gange over sin egen ageren i forhold til faderens forsigtige forsøg på tilnærmelse til ham, og Aydin konstaterer, at han måske ikke er et stort nok menneske til at kunne give faderen den forsoning, som faderen håber på.

I disse refleksioner skal måske ses en vilje til bare at konstatere, at sådan var livet i den familie. Sådan var omstændighederne i den barndom.

Måske ligger forsoningen i ikke længere at ønske at reflektere, ikke længere at åbne op til vreden, ikke længere at stille spørgsmålstejn ved, om det hele bare var meningsløst, men derimod bare give slip?

I så tilfælde må jeg konstatere, at Aydin Soei viser sig som et større menneske, end hvad der kan kræves af nogen.

Faderopgøret

Med *Forsoning* skriver Aydin Soei sig ind i en række af forfattere, der har set det nødvendigt med et faderopgør, men af efterkommere af indvandrere, som tager et opgør både med deres egen og danmarkshistorien.

Det er både tiltrængt og lærerigt.

Jeg kunne dog godt ønske sig, at Aydin Soei i sit valg af rammen for fortællingen havde valgt et tydeligere fokus.

Forsoning taber desværre lidt på at være en personlig fortælling fortalt med sociologiske briller og bliver dermed hverken det ene eller det andet. Der er ikke plads til sociologiske analyser, fordi de ikke hører hjemme i en personlig fortælling, men der er heller ikke plads til de personlige refleksioner og den nøgenhed og sårbarhed, disse ville medføre, fordi disse ikke hører hjemme i den sociologiske måde at forholde sig til problematikker på.

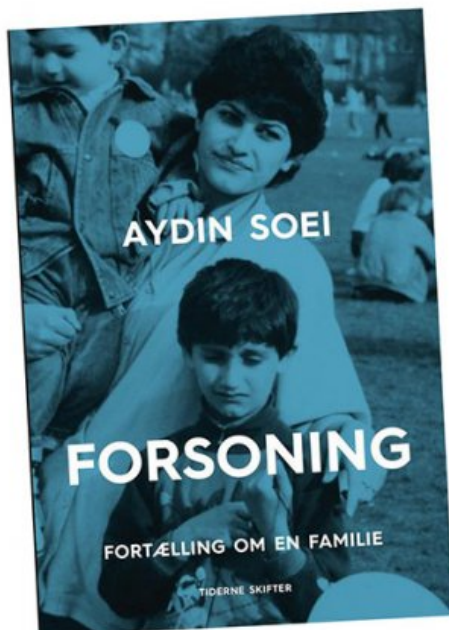
Dermed bliver *Forsoning* snarere en fortælling om vilkår fremfor en refleksion over og analyse af, hvordan disse vilkår stiller personerne i fortællingen.

Når det er sagt, kan jeg stadig kun anbefale alle at læse *Forsoning*, fordi bogen bidrager til viden om en verden, som ellers er gemt væk, og som kan sætte perspektiv på, hvilke konsekvenser en fejlslagen integrationspolitik har for den enkelte.

Og hvordan berøringsangst og stigmatisering kan bringe en familie i knæ.

Maria Nielsen er dansklærer på en specialskole for unge og voksne.

Aydin Soei: *Forsoning*. Udgivet: 8. marts 2016, forlaget Tiderne Skifter. Pris: 299,95

Redaktion: [Kontradox](#)

Emneord: [anmeldelse](#)
[selvbiografi](#)
[Flygtninge](#)
[vold](#)

[Log ind](#) eller [opret en konto](#) for at skrive kommentarer

Tak fordi du bruger Modkraft.

Vi håber du har læst noget interessant eller oplysende.

Du kan støtte Modkraft via MobilePay: **50 37 84 96**

Annonce

Vi er:

**Danmarks sikreste
andelskasse 2016!**

SKIFT BANK LIGE HER >>

**FÆLLES
KASSEN**

Hele Danmarks. Frederiksbergs eneste.

Nyheder

Gitte M. Rasmussen
Roskilde Festival
2 dage

[Vi talte med fire pantsamlere om at arbejde på Roskilde](#)

Peter Kenworthy
Kommentar
4 dage

[Brexit handler om protest, frygt og politisk elite](#)

Gitte M. Rasmussen
Roskilde Festival
4 dage

[35 tons overskudsmad fra Roskildes madboder sendes videre](#)

Mikkel Skov Petersen
Roskilde festival
4 dage

[Veteranernes effektive højhastighedslarm: Slayer på Arena](#)

Jan Nielsen
Retssag
5 dage

[Tidligere løjtnant skal betale en halv milliard i erstatning for mordet på Victor Jara](#)

Gitte M. Rasmussen
Roskilde Festival
5 dage

[Reykjaviks døtre: »We wanna be loud, we wanna be political!«](#)

Debat

[Steen Gottlieb](#)
3 dage
14

[”Ud af EU”: handlingslammende nationalisme.](#)

[Liv Rolf Mertz](#)
4 dage

[”For flere risikozoner, utæmmelige projekter og et solidarisk kvarter!!!”](#)

[Erik Christense...](#)
4 dage

[Hvad kan vi lære af den schweiziske folkeafstemning om basisindkomst?](#)

[Astrid Vang Han...](#)
5 dage
3

[Alternativet til EU](#)

[Rina Ronja Kari](#)

6 dage

8

[Drop illusionerne! EU kan ikke forandres indefra](#)[Rina Ronja Kari](#)

6 dage

[Drop illusionerne! EU kan ikke forandres indefra.](#)

Magasin

Mikkel Skov Petersen

Roskilde Festival

2 dage

[Med hippiefar på guitareventyr: Neil Young på Orange](#)

Mikkel Skov Petersen

Anmeldelse

3 dage

[Legesyg uglemetal: Kvelertak på Avalon](#)

Karen Helveg Petersen

Politisk økonomi

4 dage

[BNP: Giver vækstbegrebet nogen mening?](#)

Eskil Andreas Halberg

Anmeldelse

5 dage

[Anmeldelse: hyldest til lediggangen](#)

Sune Køter

Mindeord

6 dage

[Mindeord: Samuel levede der, hvor det hele skete](#)

Helga Lützen

Mindeord

6 dage

[Mindeord: Kampen fortsætter, Samuel](#)

Annonce

MODKRAFT

MODKRAFTS REDAKTION ER PÅ SOMMERFERIE

I juli måned holder redaktionen ferie, og nyheds- og baggrundssektionen er i dvale, indtil august, hvor vi igen er tilbage. Savner du os, så bliver blogsene opdateret, som de plejer, ligesom vores Facebook fortsætter i en sommerversion hele måneden.

MODKRAFT

Modkraft.dk · c/o Mediebureauet Monsun
Nørrebrogade 5 C, 1. sal · 2200 København N
3539 7331 · redaktion@modkraft.dk

Drevet af [Mediebureauet Monsun](#)

Mest Læste Artikler
5 dage

[Tidligere løjtnant skal betale en halv milliard i erstatning for mordet på Victor Jara](#)

2 dage

[Vi talte med fire pantsamlere om at arbejde på Roskilde](#)

5 dage

[Reykjaviks dotre: »We wanna be loud, we wanna be political!«](#)

6 dage

[Mindeord: Samuel levede der, hvor det hele skete](#)

2 dage

[Med hippiefar på guitareventyr: Neil Young på Orange](#)

5 dage

[Anmeldelse: hyldest til lediggangen](#)

6 dage

[Mindeord: Kampen fortsætter, Samuel](#)

4 dage

[BNP: Giver vækstbegrebet nogen mening?](#)

Mest Læste Blogs
6 dage

[Drop illusionerne! EU kan ikke forandres indefra](#)

5 dage

[Alternativet til EU](#)

3 dage

["Ud af EU": handlingslammende nationalisme.](#)

4 dage

["For flere risikozoner, utæmmelige projekter og et solidarisk kvarter!!!!"](#)

4 dage

[Hvad kan vi lære af den schweiziske folkeafstemning om basisindkomst?](#)

6 dage

[Drop illusionerne! EU kan ikke forandres indefra.](#)